

Om regional samverkan för hållbara persontransporter

Ida Andersson, Örebro universitet

&

Brita Hermelin, Linköpings universitet

Bakgrund: Ny organisering av kollektivtrafiken

- Den 1 januari 2012 bildades 21 st regionala kollektivtrafikmyndigheter (RKM) (SFS 2010:1065)
- RKM är organiserade inom regionen (tidigare både inom landsting och regionförbund)
- Kollektivtrafiklagen gäller för all (allmän) kollektivtrafik på väg, spår och vatten
- RKM har det övergripande ansvaret för all kollektivtrafik inom regionen
- RKM ska vidta "åtgärder för att skydda miljön" (10§). Enligt tillsynsmyndigheten Transportstyrelsen (2017) inbegriper detta att **minska** utsläppen av **växthusgaser** från persontransporter, **energieffektivisering** och nyttjande av **alternativa bränslen**.

Fråga: Hur arbetar RKM för hållbar utveckling?

- Organisering av kollektivtrafiken
- Samordning med andra aktörer
 - Kommuner
 - Myndigheter
 - Operatörer
 - Andra regioner
- Regionen som ”processledare” för hållbara persontransporter

Utgångspunkt: Två teorier

- Institutionell kapacitet (efter Healy et al, 2002; Boons & Spekkink, 2012)
 - Relationell kapacitet
 - Kunskapskapacitet
 - Mobiliseringkapacitet
- Policymobilitet (McCann, 2008)
 - Mobilisering och spridning av "best practice"
 - Fokus på aktörer, nätverk och relationer
- Båda har tidigare varit relevanta för att förstå hur olika aktörer involveras och arbetar tillsammans i hållbarhetsprojekt
 - Gemensamma mål
 - Teknikspridning
 - Samsyn gm bl.a. studiebesök (policyturism)

Upplägg: Empirisk studie

- Genomfördes hösten/vintern 2018-2019
- 6 regionala kollektivtrafikmyndigheter:
 - Jönköping, Uppsala, Västerbotten, Västmanland, Örebro, Östergötland
 - Second-rank cities
 - 1 (2) befolkningsmässigt stor och tät kommun
 - 7-14 befolkningsmässigt mindre och glesare kommuner
- Intervjuer med företrädare för RKM
- Dokumentanalys
- Ansökan om fördjupad studie via Energimyndigheten (möjl. start hösten/vintern 2019-2020)

Tidiga resultat: Tre utmaningar för RKM

- Relationen mellan kollektivtrafik och fysisk planering
 - Kommunal planering
 - Hela resan
 - Minska privatbilism
- Geografisk variation
 - Tätt: Framkomlighet, turtäthet, energieffektivitet
 - Glest: Flexibilitet, tillförlitlighet, ekonomi
 - Långt: Trafikering, information, biljettsystem
- Perspektiv på hållbara persontransporter
 - Bussen i fokus
 - Energieffektivitet och fossilfritt
 - Vilka "best practice" passar just här?

Tack för uppmärksamheten!

- Frågor?

- Kontakt via e-post:

ida.andersson@oru.se

brita.hermelin@liu.se